

"İ'lem eyyühe'l-aziz! Gafil olan insan, kendi vazifesini terk eder, Allah'ın vazifesiyle meşgul olur..." Devamıyla izah eder misiniz?

İ'lem eyyühe'l-aziz! Gafil olan insan, kendi vazifesini terk eder, Allah'ın vazifesiyle meşgul olur. Evet, insan, gafletten dolayı, iktidarı dahilinde kolay olan ubudiyet vazifesinin terkiyle, zayıf kalbiyle rububiyet vazife-i sakîlesinin altına girer, altında ezilir. Ve aynı zamanda bütün istirahatini kaybetmekle âsi, şakî, hâin adamların partisine dahil olur."

"Evet, insan bir askerdir. Askerlik vazifesi başka, hükûmetin vazifesi başkadır. Askerlik vazifesi tâlim, cihad gibi din ve vatani koruyacak işlerdir. Hükûmetin vazifesi ise, erzakını, libasını, silâhını vermektir. Binaenaleyh, erzakını temin için askerliğe ait vazifesini terk edip ticaretle -meselâ- iştigal eden bir asker, şakî ve hâin olur. Bu itibarla, insanın Allah'a karşı ubudiyet, vazifesidir. Terk-i kebâir, takvâsıdır. Nefis ve şeytanla uğraşması, cihadıdır."

"Amma gerek nefsine, gerek evlât ve taallûkatına hayat malzemesini tedarik etmek Allah'ın vazifesidir. Evet, madem hayatı veren Odur. O hayatı koruyacak levazımatı da O verecektir. Yalnız, hükûmetin asker için ofislerde cem ettiği erzakı askerlere taşıttığı, temizlettirdiği, öğüttürdüğü, pişirttiği gibi, Cenâb-ı Hak da hayat için lâzım olan levazımatı küre-i arz ofisinde yaratıp cem ettikten sonra, o erzakın toplanmasını ve sair ahvalini insana yaptırır ki, insana bir meşguliyet, bir eğlence olsun ve atâlet, betâlet azabından kurtulsun."

"Ey insan! Rahm-ı mâderde iken, tıfl iken, ihtiyar ve iktidardan mahrum bir vaziyette iken, seni pek leziz rızıklar ile besleyen Allah, sen hayatta kaldıkça o rızkı verecektir. Baksana: Her bahar mevsiminde sath-ı arzda yaratılan enva-ı erzakı kim yaratıyor ve kimler için yaratıyor? Senin ağzına getirip sokacak değil ya! Yahu, eğlencelere, bahçelere gidip dallarda sallanan o güleç yüzlü leziz meyveleri koparıp yemek zahmet midir? Allah insaf versin!"

"Hülâsa: Allah'ı itham etmekle işini terk edip Allah'ın işine karışma ki, nankör âsiler defterine kaydolmayasın."(1)

"Cenab-ı Hakk'ın vazifesi" denilince, her şeyi yaratması, en güzel şekilde terbiye edip kemale erdirmesi, her şeyin bütün ihtiyaçlarını görmesi gibi İlâhî icraatlar anlaşılır. Bütün bunlar **"rububiyet vazife-i sakîlesi"** olarak ifade edilmiştir. **Sakil** (*ağır, zor*) ifadesi insan için kullanılmıştır. Yâni, Allah'ın sonsuz sıfatlarıyla son derece kolay icra ettiği bu faaliyetleri insan yüklenemez, yüklenmeye kalkarsa altında ezilir.

İnsanın vazifesi, gayet kolay olan **ubudiyet** görevini yerine getirmektir. Allah kelamında insanın yapması emredilen işleri görmek ubudiyet görevi olduğu gibi, kâinatta konulan tekvini emirlere uymak da ubudiyet görevidir. Bu derste işaret edilen kolaylık ve zorluk daha çok bu ikinci şık içindir. Meselâ, bir çekirdeği açmak, onu büyütme, havayı, suyu, toprağı onun emrine vermek ve sonunda onu bir ağaç haline getirmek ve ondan tatlı meyveleri süzmek, her meyvenin içine de neslinin devamı için çekirdekler yerleştirmek, her çekirdekte ağacın bütün programını "manevi kader kalemiyle yazmak" hep rububiyet vazifesidir ve bunların yapılması ancak Allah'a mahsustur. İnsanın vazifesi ise çok kolaydır, tohumu ekecek yahut ağacı dikecek sonra onun bakımına yardım edecektir.

Bu vazifeyi yerine getirdikten sonra insana düşen görev, Allah'ın rububiyetine tam teslim olmaktır. Aksi halde, sabırsızlık gösterip selden, kuraklıktan, doludan endişe edip rahatsız olmak, hem insanı huzursuz eder, hem de neticeye razı olmayıp itiraz yolunu tuttuğu takdirde **"bütün istirahatını kaybetmekle âsi, şakî, hâin adamların partisine dâhil olur."**

Rezzak isminin tecellisinde insanın görevi sadece gerekli sebeplere riayet etmek ve rızkı Cenab-ı Hak'tan beklemek olduğu gibi, **Hâdi** isminin tecellisinde de kişiye düşen görev ancak tebliğdir, hak ve hakikati en güzel şekilde muhatabına sunmaktır. Bu görevi yaparken sarf ettiği her cümle muhatabın kalbine atılan bir tohum gibidir, onu kalpte yerleştirmek, büyütme, geliştirmek ve sonunda o insanı hidayete erdirmek de yine rububiyet vazifesidir. Bu ise insanın yüklenemeyeceği çok ağır bir yükür. Kur'ân-ı Kerîm'de peygamberlerin vazifesinin ancak tebliğ olduğu defalarca nazara verildiği halde bizlerin bu konuda acele etmemiz ubudiyetle, kulluk şuuruyla bağdaşmaz.

Üstat Hazretleri Kastamonu Lahikasında **"rububiyet-i İlâhîyetin icraatından olan musibetler"** ifadesini kullanır. İnsan için çok ağır olan bir yük de musibetlerin altındaki hikmet ve rahmet tecellilerini görmektir. İnsan buna güç yetiremeyince, tevekkül ve teslim yolunu tutmadığı taktirde, kadere itiraz etmek suretiyle **"âsi, şakî, hâin adamların partisine dâhil"** olma tehlikesine maruz kalabilir.

Dersin devamında rububiyet vazifelerinden birisi üzerinde önemle durulur ve şöyle buyrulur:

"...Gerek nefesine, gerek evlât ve taallûkâtına hayat malzemesini tedârik

etmek Allah'ın vazifesidir. Evet, madem hayatı veren odur. O hayatı koruyacak levâzımatı da o verecektir."

Bizim ve yakınlarımızın bütün organlarını ve duygularını Allah ihsan ettiği gibi, hayatımızın devamı için gerekli her şeyi de yine O yaratmakta, ikram etmektedir.

Buna en açık bir örnek olarak, yavruların süt ile beslenmelerine dikkat çekilir. Hepimiz su yapmaktan, meyve yapmaktan, sebze yapmaktan yavrunun süt yapmaktan âciz olduğu kadar âciziz. Bu hayat levâzımatını tamamen Allah yaratmaktadır. Bizim görevimiz bunları elde etmek için gerekli sebeplere teşebbüs etmek, bir de bu nimetlerin taksiminde adaleti gözetip kul hakkını çiğnemekten hassasiyetle uzak durmaktır.

Ve aynı zamanda, bütün istirahatini kaybetmekle, asi, şakî, hain adamların partisine dâhil olur."

İnsanın asıl vazifesi Allah'a iman edip kulluk etmektir, ama insan bu vazifeyi terk edip Allah'a ait işleri kendine vazife ediniyor. Ki insanın bu davranışı Allah'a olan güven ve itimadının olmadığını gösteriyor. **Oysa iman Allah'a güvenmeyi gerektiriyor.** İşte insanın Allah'a olan bu güvensizliği ve itimatsızlığı, büyük bir suç büyük bir ihanet büyük bir isyan anlamına geliyor.

İnsanların helal haram demeden mal ve rızık peşinde koşacağı diye kulluğu ve ibadeti terk etmesinin cezası ahirette ağır olacak. **"Asi, şakî, hain adamların partisine dâhil olur."** ibaresi, bu tarz isyankâr kulların cehennem ehli olmaya layık olduğunu ifade ediyor. **"Parti"** tabiri **hizbüşşeytan** anlamına geliyor.

Kur'ân, **"hizb"** kelimesini tekil biçimiyle **yedi âyette** (*Maide, 5/56; Kehf, 18/12; Mü'minun, 23/53; Rum, 30/32, Fatır, 35/6; Mücadele, 58/19, 20, 22*) **dokuz defa;** çoğul biçimiyle de **dokuz âyette** (*Hud, 11/17; Ra'd, 13/36; Meryem, 19/37; Ahzab, 33/20, 22; Sad, 38/11, 13; Mü'min, 40/5, 30; Zuhruf, 43/65*) **on defa** kullanır. Bu kullanımların üçünde Allah'ın hizbi, partisî anlamında **"hizbullah"**, ikisinde şeytanın hizbi, partisî anlamında **"hizbüşşeytan"** biçimindeki terkiplerle özel iki toplum dile getirilir. Diğer kullanımların birisinde kelime **hizbüşşeytanı** belirtirken, geriye kalanlarda topluluk, kabile, parti gibi genel anlamları dile getirir.

Allah'a, gerek iman açısından gerek amel açısından isyan eden insanlar **hizbüşşeytan** kapsamına yani asi, şakî, hain adamların partisine dâhil olurlar.

(1) bk. [Mesnevî-i Nuriye, Onuncu Risale.](#)